

ПОГОДЖЕНО

Голова ПК

_____
С.Я.Ясінська

«__» _____ 20__ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

ДНЗ "ВПУ34м.Стрий"

_____
О.З.Кизима

Положення
про проведення практик учнів
освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший бакалавр»
Державного навчального закладу
“Вище професійне училище № 34 м.Стрий ”

Розглянуто та схвалено
на засіданні педагогічної ради
Державного навчального закладу
“ Вище професійне училище №34
м.Стрий ”
“ __ ” __20__ р. Протокол № __

Практика учнів Державного навчального закладу “Вище професійне училище №34 м.Стрий” (далі – ДНЗ «ВПУ-34 м.Стрий») є однією з основних складових програми підготовки фахівців, основним завданням якої є якісна практична підготовка за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодший спеціаліст.

В нових економічних умовах вищим навчальним закладам слід передусім розвивати і надавати високоякісну, сучасну, професійну підготовку. Перехід до економіки, що функціонує на основі ринкових відносин, змушує концептуально удосконалювати взаємовідносини між навчальним закладом та ринком праці України. Практична підготовка має базуватися на концепції гармонійного розвитку людини як суб’єкту професійної діяльності.

В процесі професійної підготовки увага відповідальних осіб повинна акцентуватися на:

- розвитку творчих здібностей практиканта;
- його самостійності;
- умінні приймати рішення;
- розвитку його здатності працювати в колективі.

Таким чином, система якості практики складається з двох компонентів: теоретичного навчання та практичної підготовки. Практика учнів є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня і набуття учнем професійних навичок та вмінь.

1. Загальні положення

1.1 Положення розроблене на підставі:

- Закону України «Про освіту»
- Закону України «Про вищу освіту»
- Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (Наказ Міністерства освіти України від 08.04.93 № 93, наказ № 351 від 20.12.94р. «Про внесення змін до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України»)
- «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової і організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.02 №450)

Практики, як цикл підготовки, входять до числа навчальних дисциплін на семестр і враховуються в баланс навчального часу учня.

Практика учнів Училища проводиться в майстернях училища, на галузевих підприємствах, в установах та організаціях різних форм власності згідно з укладеними угодами. Практична підготовка учнів забезпечується проходженням різних видів практики. Практика передбачає удосконалення професійно-практичної підготовки учнів, надання їм достатнього обсягу практичних знань, умінь і навичок, відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, з використанням матеріально-технічної бази місця проведення практики.

2. Мета, види і зміст практики

2.1 Мета практики – закріплення теоретичних знань, набутих в процесі навчання, формування в учнів професійних умінь та навичок, оволодіння учнями сучасними методами і формами організації виробництва.

2.2 За метою та змістом практика учнів може бути: навчальною та виробничою - геодезичною, технологічною, переддипломною.

2.3 Види практики, їх мета, тривалість, термін проведення визначаються навчальним планом. На його підставі цикловими комісіями розробляються навчальні програми практик. Згідно з навчальними програмами зі спеціальностей складаються робочі програми відповідних видів практики та інші методичні документи.

192 Будівництво та цивільна інженерія

Види практики:

- Геодезична практика.
- Технологічна практика.
- Переддипломна практика.

133 Галузеве машинобудування

Види практики:

- Навчальна практика.
- Технологічна практика.
- Переддипломна практика

182 Технології легкої промисловості

Види практики:

- Навчальна практика.
- Технологічна практика.
- Переддипломна практика

181 Харчові технології

Види практики:

- Навчальна практика.
- Технологічна практика.
- Переддипломна практика.

Геодезична практика проводиться з метою набуття навичок самостійного виконання польових і камеральних геодезичних робіт; закріплення й поглиблення знань з курсу інженерної геодезії.

Метою та завданням навчальної практики є ознайомлення учнів з специфікою майбутньої спеціальності, отримання первинних професійних умінь і навичок із загально-професійних та спеціальних дисциплін, оволодіння робітничою професією.

Технологічна практика є ознайомлення учнів-практикантів безпосередньо на підприємствах, організаціях, установах з виробничим процесом і технологічним циклом виробництва, відпрацювання вмінь і навичок з робітничої професії та спеціальності, закріплення знань, отриманих при вивченні певного циклу теоретичних дисциплін та придбання первинного практичного досвіду.

Переддипломна практика є завершальним етапом навчання і проводиться з метою узагальнення і вдосконалення знань, практичних умінь та навичок на базі конкретного суб'єкта господарювання, оволодіння професійним досвідом та готовності майбутнього фахівця до самостійної трудової діяльності, збору матеріалів для дипломного проекту.

2.4 Навчальна програма практики учнів зі спеціальності і форми навчання – це основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст і послідовність проведення практики учнів на визначених базах практики, підведення підсумків практики та містить рекомендації щодо видів, форм і методів контролю якості підготовки фахівця .

Програма практики повинна:

- відповідати освітньо-кваліфікаційній характеристиці фахівця;

- передбачати послідовність одержання необхідних практичних знань і вмінь, здобуття учнем однієї або декількох компетентностей;
- містити опис процедури та конкретні критерії оцінювання рівня знань, умінь, навичок, які учні досягли за результатами практики.

Результати захисту практики оцінюються за національною (чотирибальною) шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно).

Навчальна програма практики затверджується заступником директора з навчально виробничої роботи навчального закладу. Циклові комісії розробляють, окрім навчальних та робочих програм практики, інші методичні документи, що сприяють досягненню високої якості проведення практики учнів.

2.5 Види, тривалість та терміни проведення практики визначаються навчальним планом, програмою практики та графіком навчального процесу.

2.6 Практика проводиться в навчальному закладі або на підприємствах різної форми власності.

3. Бази практики

3.1. Для забезпечення практичної підготовки учнів Училище встановлює різні форми співробітництва з організаціями, підприємствами, установами тощо, що створюють умови для реалізації програм практики учнів.

Базами проведення практики можуть бути підприємства (організації, установи), розташовані на території України або за її межами, що здійснюють різні види економічної діяльності, за умов забезпечення ними виконання повному обсязі вимог, передбачених програмою практики та цим положенням.

3.2. Під час підготовки спеціалістів за цільовими договорами з підприємствами, організаціями, установами бази практики передбачають у цих договорах. У випадку, коли підготовка спеціалістів здійснюється за замовленням фізичних осіб, бази практики забезпечують ці особи (з урахуванням вимог цього Положення) або училище, що визначається умовами договору на підготовку спеціалістів.

3.3. Основні вимоги до підприємств (організацій, установ) різних форм власності та підпорядкування, що можуть бути базами практики вищих навчальних закладів:

- наявність структурних складових, що відповідають напрямам, спеціальностям, спеціалізаціям за якими здійснюється підготовка фахівців в училищі;
- наявність кваліфікованого персоналу, який може забезпечити належне керівництво практикою учнів;
- можливість надання учням на час практики робочих місць;

- обов'язкове забезпечення безпечних умов праці;
- можливість забезпечення учнів-практикантів необхідною робочою документацією, що відображає діяльність різних підрозділів підприємства (організації, установи);
- можливість користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;
- наявність сучасного спеціалізованого інформаційного та технологічного забезпечення;
- можливість (у разі потреби) забезпечення місця проживання учнів-практикантів.

3.4. Учні можуть самостійно, з дозволу закладу освіти, підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання з наступним укладанням договору між училищем і базою практики.

3.5. Базами практики (підприємствами, організаціями, установами будь-яких форм власності) училище завчасно укладає договори на її проведення за встановленою формою, тривалість дії договору погоджується сторонами. Вона може визначатися на період конкретного виду практики.

4. Організація і керівництво практикою

4.1. Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладено на директора училища.

4.2. Навчально-методичне керівництво виконання програм практики забезпечують відповідні циклові комісії.

4.3. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює заступник директора училища з навчально-виробничої роботи та старші майстри виробничого навчання.

4.4. До керівництва практикою учнів залучають досвідчених педагогів, а також представників адміністрації, які брали безпосередню участь у освітньому процесі.

Керівник практики від училища:

- перед початком практики контролює підготовленість бази практики та вживає відповідних заходів;
- проводить інструктаж з техніки безпеки, інструктаж про порядок проходження практики, надає учням-практикантам необхідні документи (програми, звіт-щоденник, методичні рекомендації та інше);
- повідомляє учням про систему звітності з практики, порядок оформлення всієї документації;
- у тісному контакті з керівником практики від підприємства забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;

- контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту учнів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці та техніки безпеки;
- контролює виконання учнями правил внутрішнього трудового розпорядку та відвідування учнями бази практики;
- подає заступнику директора з виробничого навчання письмовий звіт із перевірки баз практики учнів, звіти-щоденники всіх учнів з оцінкою.

4.5. Загальне керівництво виробничою практикою учнів на підприємстві та організаціях покладається на директора або провідного спеціаліста, який організовує практику, відповідає за умови практики та техніку безпеки.

4.6. Базы практики з навчальним закладом несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики учнів.

Обов'язки безпосередніх керівників, призначених базами практик, зазначаються в окремих розділах договорів на проведення практики.

Розподіл учнів на практику проводять з урахуванням замовлень на підготовку спеціалістів, їх майбутнього місця роботи після закінчення навчання.

4.7. Учні училища під час проходження практики зобов'язані :

- До початку практики одержати від керівника практики інструктаж про порядок проходження практики, правила техніки безпеки і консультації щодо оформлення усіх необхідних документів;
- Своєчасно прибути на базу практики;
- У повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- Вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- Нести відповідальність за виконання завдань практики;
- Своєчасно подавати необхідні звітні документи та захистити звіт за результатами практики.

5. Методичне забезпечення практики

5.1. Проведення усіх видів практичного навчання здійснюється відповідно до навчальних планів та графіку освітнього процесу з кожної спеціальності.

5.2. Методичним забезпеченням практик учнів училища є:

- Типові програми практики;
- Робочі програми практики учнів;
- Звіт-щоденник проходження практики учнів;

- Наказ директора училища;

5.3. Відповідальність за наявність методичного забезпечення практичного навчання та його якість несуть педпрацівники та відповідні циклові комісії.

6. Підведення підсумків практики

6.1. Після закінчення терміну практики учні звітують про виконання програми практики .

6.2. Письмовий звіт підписаний та оцінений керівником від бази практики подається на рецензування керівнику практики. Звіт має містити відомості про виконання учнем усіх розділів робочої програми практики , відповідати встановленим вимогам.

6.3. Звіт з практики захищається учнем у керівника практики.

6.4. Керівник приймає звіт учнів в Училищі. Оцінка за практику вноситься в додаток до диплома і враховується стипендіальною комісією разом з його оцінками за результатами підсумкового контролю.

6.5. При визначенні семестрової рейтингової оцінки учня його оцінка за практику враховується при розрахунку рейтингу учня.

6.6. Звіти учнів про виробничу(навчальну)практику зберігаються впродовж одного року .

6.7. Звіти відповідальних про проходження виробничої (навчальної) практики учнями зберігаються впродовж 5 років.

6.8. Учні, який не виконав програму практики частково або повністю з поважних причин, термін практики переносять наказом директора училища на інший період із збереженням стипендії.

Учня, який не виконав програми повністю або частково без поважних причин і не атестований за її результатами, відраховують.

6.9. Про результати практики керівник практики готує звіт і подає його заступнику директора з навчально виробничої роботи.

7. Матеріальне забезпечення практики

7.1. Робочий час педагогічного працівника - керівника практики враховується як педагогічне навантаження.

7.2. Керівництво практикою є складовою навчальної роботи педагогічного працівника. Навчальне навантаження розраховується за наступними нормами часу на керівництво навчальною та виробничою практиками:

№	Вид практики	Норма часу	Примітка
1	Перевірка і приймання контрольних (модульних) робіт, передбачених навчальним планом, що виконуються під час самостійної роботи	0,33 години на одну роботу	Роботу перевіряє і приймає один педагогічний працівник
2	Керівництво, консультування, рецензування та проведення захисту дипломних проектів (робіт):	до 20 годин на одного студента, у тому числі: по 0,50 години голові та кожному членові державної екзаменаційної комісії; до 16 годин - керівнику і консультантам; до 2 годин рецензенту	Кількість членів комісії - не більше трьох осіб (в окремих випадках кількість членів комісії може бути збільшена до п'яти осіб). За одним керівником закріплюється до восьми дипломних проектів (робіт)
	- освітньо-кваліфікаційний рівень "молодший бакалавр"		

Тривалість робочого часу учнів під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України і складає:
для учнів віком від 16-ти років – 30 годин (1 кредит) на тиждень.

5. Заключні положення

5.1. Дане Положення вступає в дію з моменту затвердження його директором ДНЗ «ВПУ-34 м.Стрий» і є чинним до моменту заміни його новим Положенням.

5.2. Зміни та доповнення до даного положення вносяться наказом директора ДНЗ «ВПУ-34 м.Стрий» на підставі рішення педагогічної ради, згідно чинного законодавства .